

SIVISTYSPALVELUT

Toimialan kuvaus

Sivistyspalveluiden toimiala järjestää kuntalaisille kasvatukseen ja opetukseen sekä harrastamiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluja. Toimialan palvelualueita ovat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut, nuorisopalvelut, Kylän Kattaus sekä kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut.

Varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalvelut sekä Kylän Kattauksen ruokapalvelut kasvun ja oppimisen edistämisen kokonaisuuden. Kylän Kattaus toimii nettoyksikkönä osana Kasvun ja oppimisen palvelujen määrärahaa. Kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut toimivat yhdessä kulttuurilaitosten kanssa kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämässä.

Sivistyksen toimialalla on kaksi lautakuntaa, sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

1 000 euroa	TP 2024	TA/M2 2025	TA 2026	Muutos 2025–2026	
				euroa	%
Toimintatulot	11 451,7	10 451,8	10 551,8	100,0	1,0 %
Myyntitulot	2 507,1	2 295,9	2 372,9	77,0	3,4 %
Maksutulot	2 866,4	2 839,6	2 859,6	20,0	0,7 %
Tuet ja avustukset	1 160,6	535,0	538,0	3,0	0,6 %
Muut toimintatulot	4 917,6	4 781,3	4 781,3	0,0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	21,1	0,0	0,0	0,0	
Valmistus omaan käyttöön	21,1	0,0	0,0	0,0	
Toimintamenot	56 510,2	58 668,7	60 740,2	2 071,5	3,5 %
Henkilöstömenot	23 308,0	24 219,7	25 241,4	1 021,7	4,2 %
Palvelujen ostot	8 568,4	7 820,0	8 478,8	658,8	8,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 665,2	2 872,4	2 884,0	11,6	0,4 %
Avustukset	1 568,4	1 602,2	1 602,2	0,0	0,0 %
Muut toimintamenot	20 400,2	22 154,5	22 533,8	379,3	1,7 %
Toimintakate (sitova taso)	-45 037,4	-48 216,9	-50 188,4	-1 971,5	4,1 %

Tiliryhmäkohtaiset tulojen ja menojen kohdennukset sekä tulojen ja menojen sitovuus käyttösuunnitelmiseen päätetään kulttuuri- ja liikuntalautakunnan käyttösuunnitelmakäsittelyssä 3.12.2025. Tiliryhmäkohtaisiin lukuihin tulee täsmennyksiä taloussuunnitteluprosessin edetessä ja eurovaikutusten täsmennyessä.

Toiminnalliset tavoitteet

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut				
Toiminnallinen tavoite	Toiminnallinen mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso	Palvelualue/vastuu-taho
Liikkumishjelman liikuntapalvelujen vastuulla olevien kehittämistoimenpiteiden käynnistäminen	Käynnistettyjen toimenpiteiden määrä	24/63 käynnistetty	50/63 käynnistetty	Liikuntapalvelut
Liikuntainvestointien toteutuminen liikuntaolosuhteiden kehittämishjelman mukaisesti. Kärkihankkeina Harjun Stadionin peruskorjaus ja laajennus, Vaajakoskeen liikuntapuiston peruskorjauksen toinen vaihe sekä Huhtasuon taitoliikuntapuisto.	Vuoden 2026 investointiohjelman mukaisten hankkeiden toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.	Puutteelliset ja peruskorjauskuntoiset olosuhteet.	Hankkeiden toteuttaminen liikuntaolosuhteiden kehittämishjelman mukaisesti. Olosuhde korjattu/rakennettu ja hanke toteutunut	Liikuntapalvelut
Taiteen perusopetuksen oppilasmäärä ei vähene	Taiteen perusopetuksen oppilasmäärä	1 335	1 340	Kulttuuripalvelut / kansalaisopisto
Palveluiden saavutettavuus digitaalisessa muodossa paranee	Finnassa julkaistujen objektien määrä	17 753 objektia (2024)	21 000 objektia	Kulttuuripalvelut / Museopalvelut
Lisätään ja monipuolistetaan lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuurisisältöjä	1. Kaikkien yksiköiden tapahtumatoiminta lapsille ja nuorille (kävijämäärät) 2. Kaikkien yksiköiden kulttuurikasvatus-toiminta lapsille ja nuorille (kävijämäärät)	1.14 530 (2024) 2. 36 552 (2024)	1. 18 000 2. 37 000	Kulttuurin palvelualue
Aalto2-museokeskus saavuttaa kävijämäärätavoitteensa	A2:n kävijämäärä	Kävijämäärä vuoden 2025 lopussa	55 000	Kulttuuripalvelut/ Keski-Suomen museo Alvar Aalto -museo
Edistetään Lyseokorttelin kulttuurikeskuksen suunnittelua yhteistyössä Tilapalvelun kanssa	Hankkeen edistyminen	Päätös hankkeen toteuttamisesta	Konseptityö ja sisältösuunnittelu käynnistetään	Kulttuuripalvelut/ kirjasto, museopalvelut, kansalaisopisto
Jyväskylän taidelaitokset ovat mukana Taidetestaajat-toiminnassa	1. Sinfonia taivoittaa 8-luokkalaiset taidetestaajat Keski-Suomen alueelta	1. 1 127	1. 1 200	Kulttuuripalvelut: Sinfonia, Kaupunginteatteri, Museopalvelut

	2. Teatteri tavoittaa Jyväskylän 8-luokkalaiset taidetestaajat	2. 1 360	2. 1 360	
	3. Taidemu-seo tavoittaa 8-luokkalaisia laajasti Keski-Suomen alueelta	3. 724	3. 1 200	

Määrärahan jakautuminen palvelualueittain

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

1 000 euroa	TP 2024	TA/M2 2025	TA 2026	Muutos 2025–2026	
				euroa	%
Kulttuuripalvelut	451,2	166,2	166,2	0,0	0,0 %
Jyväskylän kansalaisopisto	1 162,0	1 336,6	1 346,6	10,0	0,7 %
Kirjastot	576,4	594,7	594,7	0,0	0,0 %
Museot	752,0	335,3	345,3	10,0	3,0 %
Jyväskylä Sinfonia	742,2	532,5	532,5	0,0	0,0 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	906,0	1 274,8	1 274,8	0,0	0,0 %
Liikunta	6 861,8	6 211,7	6 291,7	80,0	1,3 %
Toimintatulot yhteensä	11 451,7	10 451,8	10 551,8	100,0	1,0 %
Liikunta	21,1				
Valmistus omaan käyttöön	21,1	0,0	0,0	0,0	
Kulttuuripalvelut	3 583,3	3 028,2	3 037,9	9,7	0,3 %
Jyväskylän kansalaisopisto	4 063,8	4 209,3	4 323,4	114,1	2,7 %
Kirjastot	9 542,0	9 621,5	10 006,6	385,1	4,0 %
Museot	5 849,0	5 785,6	6 284,4	498,8	8,6 %
Jyväskylä Sinfonia	4 147,4	3 755,5	3 910,9	155,4	4,1 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	5 578,6	5 459,2	6 792,1	1 332,9	24,4 %
Liikunta	23 746,2	26 809,3	26 384,9	-424,4	-1,6 %
Toimintamenot yhteensä	56 510,2	58 668,7	60 740,2	2 071,5	3,5 %
Kulttuuripalvelut	-3 132,0	-2 862,0	-2 871,7	-9,7	0,3 %
Jyväskylän kansalaisopisto	-2 901,7	-2 872,7	-2 976,8	-104,1	3,6 %
Kirjastot	-8 965,6	-9 026,8	-9 411,9	-385,1	4,3 %
Museot	-5 097,0	-5 450,3	-5 939,1	-488,8	9,0 %
Jyväskylä Sinfonia	-3 405,2	-3 223,0	-3 378,4	-155,4	4,8 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	-4 672,5	-4 184,4	-5 517,3	-1 332,9	31,9 %
Liikunta	-16 863,3	-20 597,6	-20 093,2	504,4	-2,4 %
Toimintakate yhteensä	-45 037,4	-48 216,9	-50 188,4	-1 971,5	4,1 %

Kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri-, opisto- ja kirjastopalvelut muodostavat omaehtoisen kulttuurisen hyvinvoinnin ja oppimisen palvelukokonaisuuden. Kulttuuripalvelut-palveluyksikön tehtäviin kuuluvat mm. kulttuurin kehittäminen, kumppanuudet ja sidosryhmäyhteistyö.

Kulttuuripalvelut edistää asukkaiden hyvinvointia järjestämällä monipuolista kulttuuritoimintaa ja tukemalla kulttuurin ja taiteen harjoittamista ja harrastamista. Keskeiset kohderyhmät ovat lapset, lapsiperheet, nuoret ja ikääntyneet. Vakiintuneita toimintamuotoja ovat kulttuuriopetussuunnitelman toteuttaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, kulttuurineuvolatyö, kulttuurituotanto lapsiperheille ja ikääntyneille sekä kulttuurisisältöjen tuottaminen ikääntyneiden palvelujen eri toimintayksiköihin.

Tapahtumatoiminta, oppilaitosyhteistyö, hanketoiminta ja yhteistyö taiteen vapaan kentän toimijoiden kanssa sekä kumppanuussopimusten ja avustusten valmistelu kuuluvat kulttuuripalvelujen ydin toimintaan. Eri ikäisille suunnatussa kulttuuritarjonnassa huomioidaan monipuolisesti taiteen eri lajit ja muodot.

Lisäksi tähän kokonaisuuteen kuuluvat palvelualueen johtaminen, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan menot, kansalaistoiminnan ja kulttuurin avustukset sekä Gradian oppilaspaikkasopimus.

Toiminnan painopistealueet

Kulttuuripalveluiden tavoitteita linjaavaa uutta ohjelmaa, Kulttuurin kasvuohjelmaa, laadittiin vuoden 2025 aikana. Kun ohjelma on hyväksytty, sen mukaisia toimenpiteitä edistetään yhteistyössä muiden kulttuurin verkostotoimijoiden ja viranomaistahojen kanssa koko valtuustokauden 2026–2029 ajan.

Poikkihallinnollinen yhteistyö kaupungin sisällä on vakiintunut osaksi kulttuuripalveluiden toimintaa ja yhteistyön kehittämistä jatketaan muiden verkostotoimijoiden kanssa 2026. Yhteistyö mahdollistaa lisänäkyvyyden kulttuuripalveluiden toiminnalle ja paikallisille taiteilijoille lisäksi se lisää kulttuurin saavutettavuutta myös muille kuin aktiiviosallistujille.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Lastenkulttuuri on painopiste, johon panostetaan laajalla paikallisella, seudullisella ja valtakunnallisella yhteistyöllä. Keskiössä ovat alle 16-vuotiaat lapset ja nuoret perheineen. Mäki-Matin perhepuistoon valmistuneen uuden lastenkulttuurin Lystimökin toimintamallia ja käyttöä kehitetään vuonna 2026. Lystimökki tarjoaa tilan lasten taiteelle ja monenlaiselle lastenkulttuuritoiminnalle osana perhepuiston toimintaa. Lystimökissä on esimerkiksi erilaisia näyttelyitä ja työpajatoimintaa lapsille ja perheille.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelman mukaisten vuosittaisten sisältöjen lisäksi Huhtasuon yhtenäiskoululla on toiminut neljä lukuvuotta kohtaavaa työtä tekevä koulu-taiteilija. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukemiseen kulttuurin keinoin kohdennettu perintöraha mahdollistaa koulutaiteilijan työn jatkamisen lukuvuonna 2025–2026. Lisäksi elokuussa 2025 aloitti kolme uutta vastaavaa työtä tekevää taiteilijaa: päiväkotitaiteilija Huhtasuon päiväkodissa ja kaksi nuorisotilataiteilijaa Tikkakoskella Nuotikassa.

Seudullisen lastenkulttuurikeskus Kulttuuritalon toimintaa kehitetään ja vahvistetaan kymmenen kunnan yhteisellä toimintasuunnitelmalla ja ohjelmalla, johon järjestetään ensimmäistä kertaa erillinen taiteilija- ja esiintyjähaku. Yhteinen toimintasuunnitelma on edellytys opetus- ja kulttuuriministeriön avustukselle.

Ikääntyneille suunnatut kulttuuripalvelut tuottavat monipuolisia ohjelmakokonaisuuksia aina avoimista tapahtumista kohdennettuihin tapahtumiin eri toimintaympäristöissä. Osa tapahtumista tuotetaan yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja eri paikallisjärjestöjen kanssa.

Vuonna 2026 erityisenä painopisteenä on eri asuinalueiden ja niiden eroavaisuuksien huomioiminen. Erityisesti huomioidaan ne alueet, joissa on vähemmän lähellä olevia, helposti saavutettavia kulttuuripalveluita. Näille alueille suunnattuja tapahtumia tuotetaan yhteistyössä taiteen vapaan kentän ja muiden jyvaskyläläisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Toiminnan kehittämisen mahdollistaa Jyväskylän Asumispalvelusäätiön lahjoitusraha, joka on kohdennettu ikääntyneiden omaehtoisen kulttuuri- ja hyvinvointitoiminnan edistämiseen.

Avustukset ja sopimukset 2024–2026

Avustukset ja sopimukset 2024–2026

Kulttuuripalvelut

(euroa)	TP	TA	TA	Muutos 2025–2026	
	2024	2025	2026	euroa	%
Kulttuuri- ja kansalaistoiminnan avustukset	1 304 828	1 375 300	1 375 300	0	0 %
Kulttuuriavustukset		110 000	110 000	0	0 %
Kulttuuritoiminnan kumppanuussopimukset		1 027 400	1 027 400	0	0 %
Kansalaistoiminnan avustukset		40 000	40 000	0	0 %
Kansalaistoiminnan kumppanuussopimukset		197 900	197 900	0	0 %
Visuaalisen taiteen palvelut	494 120				
Teatteri-, tanssi- ja sirkuspalvelut	183 700				
Musiikkipalvelut	129 600				
Yleisen kulttuuritoiminnan palvelut	497 408				
Gradian oppilaspaikkasopimus	470 000	470 000	470 000	0	0 %
Avustukset ja sopimukset yhteensä	1 774 828	1 845 300	1 845 300	0	0 %

Kulttuuritoiminnan kumppanuussopimukset sisältää Jyväskylän kulttuuritalon tukiyhdistys ry:lle (Kulttuuritalo Villa Rana) varatun sopimuksen.

Jyväskylän kansalaisopisto

Toiminnan kuvaus

Jyväskylän kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, joka järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Toiminnassa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Oppilaitos järjestää myös taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille, tilauskoulutusta sekä yleisiä kielitutkintoja (YKI-tutkintoja). Lisäksi kansalaisopisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin opetusta maahanmuuttajille noin 800 tuntia vuodessa 100 % valtionosuudella.

Koulutusta järjestetään myös Luhangan, Muuramen ja Uuraisten kunnissa.

Toiminnan painopistealueet

Kansalaisopiston opetussuunnitelmatyö valmistuu syksyllä 2025 ja sen täytäntöönpano ja soveltaminen käytäntöön aloitetaan lukuvuonna 2025–2026. Tähän liittyy myös opiston pidemmän tähtäimen strategian kirkastaminen valmistuvan kaupunkistrategian pohjalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä on laatinut ehdotuksen uudeksi taiteen perusopetusta koskevaksi laiksi ja liittäen rahoituslainsäädännön muutoksiksi. Lakimuutos tulee voimaan 1.1.2027 ja tähän liittyen myös kansalaisopistossa annettavan taiteen perusopetuksen kokonaisuuden rakenne tulee muuttumaan. Ehdotuksen mukaisesti nykyiset laaja sekä yleinen oppimäärä yhdistetään.

Kansalaisopisto painottaa yleissivistävän puolen opetustarjonnassaan kansalaisten perustaitojen ylläpitämistä ja kehittämistä mm. OPH:n rahoittaman opintotietokannan avulla. Tällä on kuntalaisille myös työllistymistä edistäviä vaikutuksia.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Kansalaisopiston toimitilojen kehittämisessä edetään vuoden 2025 lopussa tehtävien päätösten mukaisesti. Lyseorakennuksen peruskorjauksen valmistuessa todennäköisesti vuonna 2028 suurin osa pääkirjasto-kansalaisopistorakennuksessa nyt tapahtuvasta opetustoiminnasta sekä Kauppakatu 12:ssa sijaitseva kuvataidekoulu siirtyy lyseolle. Mikäli pääkirjasto-kansalaisopistorakennuksesta tehdään myyntipäätös, siirretään kansalaisopiston opetus väistötiloihin lukuvuoden 2025–2026 jälkeen.

Käsityöneuvonnan lakkauttamisen jälkeen vähälle käytölle jääneisiin tiloihin on rakennettu lasityöluokka, joka mahdollistaa uudenlaisten kierrätyslasikurssien tarjoamisen keskustan alueella.

Kansalaisopisto voitti International House Jyväskylän tarjouskilpailun ”Suomen kielen koulutus/valmennus kotokoulutusta odottaville ja/tai työvoiman ulkopuolella oleville maahanmuuttajille” (Tilapäisen suojelun lisätuki). Koulutus alkaa kansalaisopiston tiloissa elokuussa 2025 ja päättyy helmikuussa 2027.

Kirjastot

Toiminnan kuvaus

Jyväskylän kaupunginkirjaston toimipisteet ja palvelut toteuttavat lakia yleisistä kirjastoista (1492/2016).

Kirjaston lakisääteisenä tehtävänä on

1. tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
2. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
3. edistää lukemista ja kirjallisuutta;
4. tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
5. tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
6. edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua

Osa kirjaston palveluista toteutetaan alueellisena yhteistyönä. Keski-kirjastojen toiminta-alue kattaa kaikki Keski-Suomen kunnat sekä Pirkanmaalla sijaitsevan Kuhmoisten kunnan, kaikkiaan 23 kuntaa. Jyväskylän kaupunki toimii Keski-kirjastojen vastuukuntana. Keski-kirjastot toimivat tiiviissä yhteistyössä tavoitteenaan tasa-arvoiset kirjastopalvelut. Kuntien asukkaat voivat varata, lainata ja palauttaa aineistoa yli kuntarajojen. Samalla kirjastokortilla voi käyttää yli viittäkymmentä kirjastoa. Kirjastoilla on yhteinen verkkokirjasto osoitteessa <https://keski.finna.fi> ja ne hankkivat yhdessä e-kirjat ja sähköiset lehdet koko alueen käyttöön.

Toiminnan painopistealueet

Lukutaitotyöhön ja lukemiseen panostetaan erityisesti. Kaupungin yhteinen lukutaitostrategia ja lukutaidon toimenpideohjelma on valmistunut sivistyksen toimialalle Opetushallituksen rahoituksella. Lukutaidon tukemisella vahvistetaan kielellistä huoltovarmuutta, osallisuutta yhteiskuntaan ja ylisukupolvista lukemista. Strategia sisältää Lukeva varhaiskasvatus-, Lukeva perusopetus-, Lukeva nuorisopalvelu- ja Lukeva kunta- osuudet, joilla vahvistetaan pitkäjänteisesti ja systemaattisesti kuntalaisten lukutaitoa ja sen eri tasoja, kuten monilukutaitoa ja medialukutaitoa. Jyväskylä on mukana myös Suomen Kirjastoseuran Lukuaskel-hankkeessa.

Lukemista tuetaan myös kokoelmatyöllä. Kirjojen, lehtien ja e-aineistojen uutuushankinnasta on säästetty yhtäjaksoisesti vuosien 2020–2024 ajan ja yhä suurempi osa aineistomäärärahasta on käytetty kysyttyjen ja paljon käytettyjen e-aineistojen hankintaan. Erityisesti lastenkirjallisuuden hankinnan taso pyritään vakiinnuttamaan lähivuosien ajaksi.

Keski-Suomen kunnat etenevät yhteisen strategiansa toteuttamisessa ja valmistautuvat yhteisen kirjastojärjestelmän vaihtamiseen. Nykyinen tietojärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2013. Myös yhteinen asiakaskysely toteutetaan 2026

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Pääkirjaston toimitilojen kehittämisessä edetään vuoden 2025 lopussa tehtyjen päätösten mukaisesti. Vaihtoehtoina on joko suunnitella kirjaston ja kahden museon toiminnot yhdistävä uudisrakennus suojellun Lyseo-rakennuksen viereen tai käynnistää nykyisten tilojen peruskorjaus. Ensin mainittu kulttuurikortteli-vaihtoehto yhdistäisi kirjaston, museoiden, kansalaisopiston ja yleisten kulttuuripalveluiden laadukkaat sisällöt ja palvelut omaleimaisella ja valtakunnallisesti erottuvalla tavalla

sekä lisää Jyväskylän, etenkin keskustan, elinvoimaisuutta ja nostaa Jyväskylän profiilia vetovoimaisena sivistys- ja kulttuurikaupunkina. Pääkirjaston toiminnot toimivat loppuvuodesta 2026 alkaen väistötiloissa.

Edellisen vuoden lopulla valmistuneen kirjastoverkkoselvityksen tavoitteiden toteutus käynnistyy vuonna 2026. Kirjastoverkkoselvityksessä on tarkasteltu nykyisen palveluverkon toimivuutta ja kattavuutta sekä tunnistettu puutteita ja kehittämistarpeita. Erityisesti on kiinnitetty huomiota alueiden väestöpohjiin, -ennusteisiin sekä muuttuneisiin kirjastonkäyttötapoihin. Selvityksen kehittämis ehdotusten tavoitteena on ylläpitää ja kehittää kirjastojen asemaa Jyväskylän käytetyimpänä kulttuuripalveluna ja julkisena vapaa-ajan ajan tilana (sisätilana). Erityisesti tavoitellaan kirjastojen käyttöasteen nousua, uusien kirjastonkäyttäjien tavoittamista, sekä lasten lukutaidon vahvistamista. Selvityksessä on esitelty kaksi kehittämisvaihtoehtoa, joita on vuoden 2025 lopulla käsitelty kaupungin luottamushenkilöpäättöselimissä ja etenemistavasta päätetty. Edellinen kirjastoverkkoselvitys on valmistunut 2014.

Kaikkien kirjastotoimipisteiden varustamisesta omatoimikirjastotekniikalla on edellisvuonna tehty valtuustoaloite. Vuoden 2026 alussa kirjastoverkon 14:sta toimipisteestä viidessä ei ole tarjolla omatoimiaikoja. Tavoitteena on, että vuoden lopussa omatoimikirjastotekniikka on asennettu kaikkiin kirjastotoimipisteisiin, joissa tila- ja asiakasturvallisuus sekä suojelumääräykset sen suinkin sallivat. Omatoimiajat lisäävät huomattavasti kirjastojen saavutettavuutta ja käyttöä, koska ne tarjoavat mahdollisuuden joustavaan asiointiin. Yhä suurempi osa omatoimikirjastojen lainoista (19 %) lainataan iltaisin ja viikonloppuisin.

Vuoden 2026 aikana valmistellaan kirjastopalveluiden toisen, vuonna 2010 käyttöönotetun kirjastoauton uusimista, tavoitteena hankkia ja käyttöönottaa Suomen ensimmäinen vetykäyttöinen kirjastoauto vuonna 2027. Tämä hankinta tukee kestävästä hyvinvoinnista ja hiilineutraalisuudesta toteuttamista ja Jyväskylän tavoitetta olla tavoitetta olla vetytalouden edelläkävijäkaupunki Suomessa. Hankinnan toteuttamisen jälkeen kirjastoautotoiminnan kalusto on ajantasainen ja palvelee pitkään.

Museot

Toiminnan kuvaus

Museopalvelut muodostuvat Jyväskylän taidemuseosta, Keski-Suomen museosta ja Suomen käsityön museosta. Keski-Suomen alueellisen vastuumuseon muodostavat yhdessä Jyväskylän taidemuseo ja Keski-Suomen museo. Valtakunnallisena käsityön vastuumuseona toimii Suomen käsityön museo. Museoiden tehtävät määritellään Museolain (314/2019) 1., 2. ja 7. pykälässä.

Keski-Suomen alueellisen vastuumuseon (Keski-Suomen museo ja Jyväskylän taidemuseo) tehtävät:

1. toimia kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää museotoimintaa, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.
2. toimia kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijana, joka antaa lausuntoja, osallistuu asiantuntijana viranomaisneuvotteluihin ja antaa neuvontaa, sekä kehittää ja edistää kulttuuriympäristön vaalimista, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriympäristötiedon digitaalista tallentamista ja saatavuutta.
3. toimia taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön asiantuntijana sekä kehittää ja edistää toimialansa yhteistyötä sekä taiteen ja visuaalisen kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

Käsityön valtakunnallisen vastuumuseon (Suomen käsityön museo) tehtävät:

4. toteuttaa valtakunnallista museotoimintaa erikoisalallaan
5. kehittää ja edistää kulttuuriperintötyötä ja museoiden yhteistyötä erikoisalallaan
6. toimia erikoisalansa kulttuuriperinnön valtakunnallisena asiantuntijana
7. ylläpitää ja edistää erikoisalansa kansainvälisiä yhteyksiä
8. edistää erikoisalansa kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta.

Toiminnan painopistealueet

Keski-Suomen alueellisen vastuumuseon nelivuotissuunnitelmakausi (2023–2026) päättyy vuoden 2026 lopussa. Vuoden 2026 aikana valmistellaan uusi nelivuotissuunnitelma vuosille 2027–2030 ja käydään sopimusneuvottelut museoviraston kanssa. Suunnitelman ja neuvottelujen perusteella Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuoden 2026 syksyllä Jyväskylän museoiden vuosien 2027–2030 alueellisen vastuumuseon edellytysten täyttymisestä ja tulevan suunnitelmakauden rahoituksesta.

Suomen käsityön museo toteuttaa edelleen valtakunnallisen vastuumuseon nelivuotissuunnitelmaa (2024–2027).

Kulttuuriperinnön saavutettavuutta lisätään edistämällä museokokoelmien digitointityötä ja julkaisemalla aineistoja Finna-palvelussa. Palvelun kautta parannetaan kulttuuriperinnön saavutettavuuden lisäksi asiakas- ja tietopalvelua ja täydennetään museoiden pedagogista tarjontaa.

Yleisötyön ja museokasvatuksen painopisteenä on osallisuuden ja vuorovaikutuksen mahdollistaminen eri keinoin muun muassa näyttelyissä, työpajoissa, taiteilijatapaamisissa, vapaaehtoistoiminnassa.

Muuttuneessa toimintaympäristössä Aalto2-museokeskuksessa on ensisijaisen tärkeää selkiyttää museopalveluiden omaa strategianäkymiä ja toimintatapoja. Tulevana kautena painottuu sisäisen yhteistyön kehittäminen, sekä prosessien tarkastelu. Muutoksilla mm. Keski-Suomen museon organisaatorakenteeseen pyritään vastaamaan myös mm. Aalto2-museokeskuksen vaikuttavuuden kehittämiseen.

Keski-Suomen museossa käynnistyy Jyväskylän lyseon museon konseptointi ja suunnittelu lyseorakennuksen peruskorjauksen myötä. Kauden tavoitteena on myös Heiskan taiteilijakoti ja Pienmäen talomuseon toiminnan ja vaikuttavuuden kehittäminen.

Taidemuseolla toiminnan painopisteenä on yleisötyön kehittäminen käynnistämällä näyttely- ja yleisötyön ohjelman laatiminen, uudistamalla taidemuseon pedagogisia tiloja, sekä tuotteistamalla yleisötyön palveluita.

Suomen käsityön museon vahvistaa sidosryhmätyötä valtakunnallisena ja kansainvälisenä toimijana. Museo parantaa digitaalisia palveluitaan muun muassa toteuttamalla käsityön arvopalvelun ja aloittamalla kansallispuvut.fi sivuston kehittämistyön.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Museoiden kävijämäärät ovat valtakunnallisesti nousussa. Museokortti on vakiinnuttanut asemansa ja jo hieman yli puolet maksavista asiakkaista käyttää museokorttia. Museopalveluiden kohteiden kävijämäärää pyritään kasvattamaan tasaisesti. Tämä tapahtuu ensisijaisesti laadukkaiden sisältöjen ja tehokkaan viestinnän ja markkinoinnin keinoin.

Aalto2-museokeskuksen toimijoita ovat Keski-Suomen museo, Alvar Aalto -säätio ja Aalto2-museokeskus Oy. Yhteisiä käytäntöjä, tavoitteita ja toimintakulttuuria vakiinnutetaan edelleen yhteistyösopimuksen solmimisen myötä. Yhteistyön erityisenä painopisteenä on museokeskuksen näkyvyyden ja vaikuttavuuden kehittäminen.

Museopalvelut varautuvat uuden kokoelmakeskuksen suunnitteluun ja osan tiloista tyhjentämiseen Salmirannan kaavoitusprosessin vuoksi. Kulttuuriyksiköiden tilaratkaisujen suunnittelu Lyseon kulttuurikortteliin jatkuu päätösten mukaisesti. Sijoittamalla pääkirjaston, Jyväskylän taidemuseon ja Suomen käsityön museon tilat Lyseon viereiseen uudisrakennukseen saavutetaan kustannussäästöjä ja elävöitetään kaupunkikeskustaa.

Jyväskylä Sinfonia

Toiminnan kuvaus

Jyväskylä Sinfonian tehtävänä on edistää orkesterimusiikin saavutettavuutta Jyväskylässä ja Keski-Suomessa taiteellisista lähtökohdista. Visiona on tarjota korkeatasoinen ja monipuolinen ohjelmisto, joka tukee kaupunkilaisten hyvinvointia ja osallisuutta konsertti- ja musiikkitapahtumien kautta.

Orkesterin toimintaan kuuluvat sinfoniakonsertit, kamarimusiikkiesitykset, levytykset, verkkolähetykset, digitaaliset palvelut, viihdekonsertit, festivaali- ja vierailuesiintymiset, klassisen musiikin kilpailut ja oopperatuotannot sekä hyvinvointityö ja musiikkikasvatus.

Merkittävä osa palvelua on eri kohderyhmille suunnattu yleisötyö ja musiikkikasvatus, jota toteutetaan mm. päiväkodeissa, kouluissa, sairaaloissa ja palvelutaloissa. Laajaan kumppaniverkostoon kuuluvat yritykset, oppilaitokset, kulttuuriorganisaatiot ja vapaan kentän toimijat kotimaassa ja kansainvälisesti. Orkesterin ylikapellimestarina toimii italialainen Lorenzo Passerini.

Toiminnan painopistealueet

Monipuolinen ja korkeatasoinen konserttitoiminta, joka edistää asukkaiden hyvinvointia ja kulttuuri-osallisuutta. Kehitystyössä keskitytään sisältöihin, jotka palvelevat eri kohderyhmiä, kuten koululaiset, seniorit ja muut erityisryhmät.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Paviljongin uudistettuihin tiloihin siirtymisen jälkeen on jatkettu ohjelmiston, lipputyyppeiden sekä uudenlaisen tapahtumatuotannon kehittämistä. Laajan asiakaskyselyn tulosten perusteella toimintaa kehitetään yhä asiakaslähtoisemmäksi yhteistyössä Paviljongin toimijoiden kanssa. Kyselyssä nousi esiin monenlaisia toiveita, esimerkiksi sujuvammat oheispalvelut Paviljongissa, tulevien kausien ohjelmistot sekä soiva konserttisali.

Keskeinen haaste on yleisömäärien kasvattaminen tilanteessa, jossa kilpailevaa tarjontaa on runsaasti ja asiakkaat tekevät ostopäätöksensä yhä lähempänä konserttiajankohtia. Tämä vaatii lipunmyynnin, palveluiden ja kohderyhmien tavoittamisen jatkuvaa kehittämistä.

Jyväskylän kaupunginteatteri

Toiminnan kuvaus

Jyväskylän kaupunginteatteri on kaupungin ja maakunnan ainoa kiinteä ammattiteatteri. Teatteri tuottaa alueensa asukkailla taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Jyväskylästä vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Viime vuosina kaupunginteatteri on tehnyt monipuolista yhteistyötä muiden toimijoiden, kuten Suomen Kansallisteatterin, Tampereen teatterin ja Lastenorkesteri Loiskiksen, kanssa sekä alueen oppilaitosten ja vapaan kentän kanssa.

Teatteri toimii väistötiloissa Paviljongissa kevätkauden 2026 ja muuttaa takaisin peruskorjattuun teatteritaloon syyskuussa 2026. Keväällä 2026 suuren näytännön ensi-illassa on amerikkalainen Tennessee Williamsin klassikko Viettelyksen vaunu ja pienen näytännön ensi-illassa kotimainen nyky näytelmä Aina Bergrothin Lou Salomé. Peruskorjatun teatteritalon avajaisviikkoa vietetään 7.9.2026 alkaen. Viikon ohjelmistossa on kierrätyksiä uusitussa talossa, avajaisiltamat sekä viikon päätteeksi 12.9.2026 teatteritalon viralliset avajaiset. Syksyn suuren näytännön avajaisnäytelmänä nähdään Aino ja Alvar Aalosta kertova Kati Kaartisen Aino A. Uusitun pienen näytännön ensi-illassa on keskisuomalaislähtöisen Annamari Kähärän sävelmä suosikkimusikaali Kysy siskoilta. Marraskuussa ensi-illassa on koko perheen fantasiaseikkailu Liisa ihmemaassa, jossa on tarkoitus ottaa käyttöön uusittu suuren näytännön teatteritekniikka.

Jyväskylän kaupunginteatterin yleisötyön keskeisin hanke on kevätkauden taidetestaajat, jossa teatteri on ollut mukana jo useamman vuoden. Lisäksi teatterilla on lukuisia kohtaamisia ja tapahtumia yhteistyössä kunnallisten, valtakunnallisten sekä kolmannen sektorin eri alojen toimijoiden kanssa.

Toiminnan painopistealueet

Painopistealueina on uuden teatteritalon monipuolinen käyttö kaupunkilaisten kulttuurisena kohtauspaikkana. Tämä tarkoittaa tiivistä yhteistyötä kilpailutetun teatteriravintola yrittäjän kanssa. Kaupunginteatterin tavoitteena on olla paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti korkeatasoinen kulttuurilaitos, joka panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Jyväskylän kaupunginteatteri jatkaa yhteistyöprojekteja, joissa Jyväskylän Gradian muusikko-opiskelijat suorittavat työssäoppimisjakson.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Kaupunginteatteri toimii väistötiloissa vielä kevätnäytäntökauden ja siirtyy takaisin teatteritaloon syyskauden alkaessa. Syyskausi on muuton vuoksi normaalia lyhempi ja taloon haltuunotolle on varattu riittävästi aikaa. Sen vuoksi teatterilla ei vuoden aikana nähdä vierailuesityksiä. Tunnusluvut ja mittarit

Liikunta

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen perustehtävänä on tarjota ja luoda kaupunkilaisille liikunnan ja liikkumisen edellytyksiä ja siten edistää kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia. Liikuntalain mukaisesti liikuntapalvelut edistää asukkaiden tasavertaisia mahdollisuuksia liikkua ylläpitämällä ja rakentamalla liikunta- paikkoja, järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmille sekä tukemalla liikuntaa ja urheilua edistävää kansalaistoimintaa. Liikuntapalvelut kuulee asukkaita liikuntaa koskevissa asioissa ja päätöksissä sekä arvioi säännöllisesti kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Liikuntapalvelut ylläpitää liikuntapaikkaverkkoa, joka kattaa yli 300 sisä- ja ulkoliikuntapaikkaa sekä vastaa liikuntapaikkaverkon lyhyen- ja pitkántähtäimen kehittämisestä. Liikuntapalvelut on noin 140 työntekijän moniammatillinen työyhteisö. Liikuntapalveluja tuotetaan tiiviissä yhteistyössä liikunta- ja urheiluseurojen, muiden liikuntaa järjestävien yhdistysten, oppilaitosten, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Toiminnassa ja palvelujen järjestämisessä painottuvat lasten, nuorten ja iäkkäiden liikkumismahdollisuuksien edistäminen. Lisäksi painopisteinä ovat työikäisten terveysliikunta, soveltava liikunta sekä seuratoiminnan ja huippu-urheilun toimintaedellytysten tukeminen osana paikallista yhteistyöverkostoa. Palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikuntakulttuurin edistäminen ovat keskeisiä periaatteita.

Toiminnan painopistealueet

Liikkumaan aktivointi -palveluyksikön tehtävänä on edistää eri-ikäisten kuntalaisten liikunnallista elämäntapaa ja kannustaa heitä liikkumaan terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävästi monipuolisin ja saavutettavin keinoin. Yksikkö muun muassa koordinoi, järjestää ja kehittää liikuntapalveluita sekä peruskouluikäisten laaja-alaista harrastustoimintaa huomioiden eri kohderyhmien tarpeet. Lisäksi yksikkö vastaa uimahallien uinninvalvontapalveluiden järjestämisestä. Liikunnan- ja liikuntaneuvonnanpalveluja kehitetään ja toimintaa järjestetään tiiviissä yhteistyössä eri toimialojen ja monialaisen yhteistyöverkoston kanssa.

Vuonna 2026 jatketaan kuntalaisten liikkumisen edistämistä Liikkumisohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden ja aikataulun mukaisesti. Toimenpiteitä kohdennetaan laajasti eri ikäisiin kuntalaisiin. Kehittämistyön pääpainopiste on lasten ja nuorten liikkumisen ja harrastamisen edistämisessä. Tällä työllä tuetaan myös perusopetuksen toimintaa. Vuoden 2026 elokuussa perusopetuslaki muuttuu ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen tulee velvoittavaksi. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt lukuvuodelle 2025–2026 valtionavustusta: Jyväskylän harrastamisen mallitoiminta, Liikkuva koulu, KouluPT-toiminnan kehittäminen ja toteuttaminen. Lisäksi valtionavustusta on saatu liikunnan harrastuspolkujen kehittämiseen, mitä toteutetaan yhteistyössä paikallisten seurojen kanssa.

Vuonna 2021 aloitetun harrastamisen malli- toiminnan kehittämistyötä jatketaan. Valtakunnallisen Harrastamisen Suomen malli -hankkeen tavoitteena on mahdollistaa jokaisella lapsella ja nuorella mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Jyväskyläläisille lapsille ja nuorille tullaan tarjoamaan toista sataa harrastusta sisältäen taidetta, kulttuuria, liikuntaa ja muuta harrastamista. Osana harrastustoimintaa kehitetään myös etsivä harrastustoimintaa, minkä tavoitteena on tavoittaa erityisesti ne lapset ja nuoret, joilla ei vielä ole harrastusta. Elokuussa 2025 aloitetun hankkaudella harrastustoiminnassa tullaan huomioimaan entistä tarkemmin alueiden erilaiset tarpeet sekä painottamaan yhdenvertaisen harrastamisen edistämistä. Lasten ja nuorten ohjautuvuutta harrastuspolulla vahvistetaan. Liikunnallisen elämän tavan edistämisen osalta tullaan tekemään tiivistä yhteistyötä Liikkuva koulu- ja harrastuspolkujen kehittämishankkeiden kanssa. Yhteistyössä Jyväskylän urheiluakatemia kanssa tullaan myös jatkokehittämään tavoitteellisesti harrastavien

lasten ja nuorten iltapäiväharjoittelumahdollisuuksia harrastamisen mallin rinnalla. Lisäksi yhteistyötä Jyväskylän Urheiluakatemian kanssa jatketaan ja tuetaan myös lahjakkaiden urheilijoiden urheilupolkua, jotta heillä on mahdollisuus kehittyä ja menestyä urheilijana sekä opiskella joustavasti valmentautumisen ohella ja siirtyä edelleen työelämään urheilu-uran aikana tai sen jälkeen.

Varhaiskasvatusikäisten ja opiskeluaikaisien nuorten aikuisten liikuntapolkujen jatkokehittämiseksi rakennetaan suunnitelma, jossa huomioidaan osana Liikkuva kunta- hanketta (2025) toteutettu nykytila-analyysi ja esiin nousseet kehittämistoimenpidetarpeet. Lasten ja nuorten uimataitoisuus on laskenut menneiden vuosien aikana. Uimataitoisuuden edistämiseksi laaditaan toimenpidesuunnitelma, jonka toteutus etenee käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Vuonna 2025 aloitettiin aikuisten liikuntaneuvonnan palveluketjun kehittämistyö, jonka tavoitteena on lisätä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa liikuntaneuvonnan toteuttamisessa. Tätä kehittämistyötä tullaan jatkamaan ja yritys yhteistyötä laajentamaan. Kehittämistyöhön käytetään hankerahoitusta. Seniori- ja soveltavan liikunnan nykytilan analyysit ja kehittämissuunnitelmat tehdään vuonna 2025 aloitettujen kartoitusten perusteella. Työttömien liikkumista edistävien palvelujen ja tuottamistapojen kehittämistyö siirtyi vuodelta 2025 vuodelle 2026. Kehittämistyössä keskeistä on toimivien palveluketjujen rakentaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Vuonna 2025 toteutuneen organisaation uudistuksen ja kehittämisen yhteydessä päätettiin yhdistää uimahalleissa työskentelevien liikunnanohjaajan ja uinninvalvojen työtehtävät. Vuonna 2026 henkilöstön osaamista tullaan kehittämään ja monipuolistamaan muutoksen tuomien tarpeiden mukaisesti.

Liikuntapaikat -palveluyksikkö vastaa yhteensä yli 300 kohdetta käsittävän liikuntapaikkaverkon hoidosta sekä ylläpidosta. Yksikön tavoitteena on tarjota ensiluokkaiset olosuhteet eri ikäisten kuntalaisten liikkumiseen, harrastamiseen ja urheiluun. Palveluyksikköön kuuluvat mm. uimahallit, Hippoksen ja keskusta-alueen liikuntapaikat, alueelliset liikuntapaikat reitteineen, uimarantoineen sekä ulkoilualueineen. Yksikön päivittäistä toimintaa kehitetään muuttuvien palvelujen tarpeiden sekä toimintaympäristön mukaisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Vuonna 2026 Hippos-hankkeen rakennustöiden mahdollisella aloittamisella tulee olemaan keskeisiä vaikutuksia alueen liikuntapaikkojen käyttöön. Vaikutukset voivat pitää sisällään mm. alueen kulkuun, pysäköintiin sekä käyttöön liittyviä muutoksia. Hippos-hankkeen käynnistyessä kilpajäähallilta vapautuvan kylmäkontin jatkosijoitusta on suunniteltu Huhtasuon liikuntapuistoon mahdollisesti toteutettavalle tekojälle. Siirtohanketta ei ole otettu huomioon talousarviossa.

AaltoAlvarin vieressä sijaitsevan pysäköintialueen sopimus Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n kanssa päättyi 30.6.2025 vuoden 2025 talouden sopeutustoimien mukaisesti. Väliaikaisesti lisätilaa pysäköintiä varten on järjestetty vanhan pesäpallostadionin paikalle, jonka lisäksi asiakkaita on kannustettu tulemaan vesiliikuntakeskukseen hyödyntäen julkista liikennettä sekä muita autottomia vaihtoehtoja. Hippos-hankkeen mahdollisilla rakennustöillä tulee olemaan vaikutuksia väliaikaiseen pysäköintijärjestelyyn. Uudet pysäköintijärjestelyt tulevat liikuntapalveluiden arvion mukaan vaikuttamaan vesiliikuntakeskuksen kävijämääriin sekä tulokertymiin laskevasti.

Vuonna 2025 toteutettiin selvityksiä ja kartoituksia liikuntapaikkaverkon ylläpitoon liittyen. Liikuntapaikkojen työmäärämitoitukset ja palvelukuvaukset päivitettiin sekä uimarantoja ja hiihtolatuja koskien toteutettiin laajat nykytila- ja kehittämistoimenpideselvitykset. Näiden pohjalta on tarkoitus kehittää ylläpitoa sekä liikuntapaikkojen toimintaa vastaamaan paremmin tämän hetken tarpeita sekä toimintaympäristön jatkuvaa muutosta.

Liikuntapaikoille on varattu määrärahaa 1,5 HTV henkilöstöresurssin lisäykseen, joka tulee kohdentumaan kävijämääriltään merkittävien liikuntapaikkojen turvallisuuden parantamiseen. Lopullinen henkilötyövuosimäärän tarkka kohdennus tulee tarkentumaan liikuntapaikkojen työmäärämitoitusten pohjalta.

Harjun stadionin peruskorjaus valmistuu keväällä 2026. Kesällä stadionilla järjestetään suurtaapahtuma Kalevan kisat. Stadionin peruskorjauksen jälkeinen toimintojen käynnistäminen, liikuntapaikan ylläpito sekä Kalevan kisojen järjestäminen ovat keskeisiä liikuntapaikat-palveluyksikön tavoitteita vuodelle 2026.

Liikuntapalvelujen asiakaspalvelut ja kehittäminen -palveluyksikön tehtävä on liikuntapalvelujen toimintojen ja palvelujen rullaava kehittäminen toimintaympäristön, palvelutarpeiden ja resursien muutosten niin edellyttäessä. Palveluyksikön tehtäviin sisältyy mm. liikuntatilojen varausten koordinointi ja sähköisen varausjärjestelmän ylläpito; liikunta-avustusten valmistelu; liikuntaympäristöjen ja liikuntapaikkojen rakentamishankkeiden koordinointi, liikuntapalvelujen tapahtumatoiminnan ja markkinoinnin koordinointi sekä tiedolla johtamisen edistäminen ja kehittäminen. Vuonna 2024 valmistuneen poikkihallinnollisen liikkumishankkeen toimenpiteiden (103 kpl) seuranta ja toteuttaminen jatkuvat v. 2026. Liikunta- ja urheiluseurojen tuki- ja avustusrakenteiden uudistaminen on yksi liikkumishankkeen toimenpide-esityksistä, joka on tarkoitus toteuttaa v. 2026 keväällä. Liikunta-avustustyyppejä on kartoitettu ja kehitetty v. 2025 aikana. Kehittämiseen on osallistettu seuroja sekä hyödynnetty suurien kaupunkien vertailutietoja.

Vuonna 2026 panostetaan aiempaa vahvemmin liikuntapalvelujen käyttäjien tarpeiden ja liikuntatottumusten määrittelyyn osana palvelujen kokonaisvaltaista markkinointia. Tarkoitus on toteuttaa nykyistä laajemmin ja eri palveluja ja toimintoja koskien asiakas- ja tyytyväisyyskyselyjä ja sitä kautta parantaa palvelujen asiakaslähtöisyyttä. Kohdennetummalla markkinoinnilla tavoitellaan mm. liikuntapalvelujen tunnettavuuden parantamista, liikuntatilojen käyttöaktiivisuuden nostoa sekä tulotavoitteiden toteutumista.

Liikuntapalvelujen historian suurin yksittäinen investointi, Harjun stadionin peruskorjaus- ja laajennushanke valmistuu keväällä. Uudistettu Harjun stadion luo huippuluokan puitteet kentän 100 vuotisjuhlavuodelle, joka huipentuu heinäkuun lopulla järjestettäviin Kalevan kisoihin.

Vuoden 2026 kärkihankkeina on Huhtasuon taitoliikuntapuisto ja Vaajakosken liikuntapuiston peruskorjauksen toinen vaihe. Huhtasuon taitoliikuntapuisto rakentuu Huhtahallin ympärillä luoden alueelle uniikin liikuntaympäristön ympärivuotiseen käyttöön. Hankkeeseen sisältyy olemassa olevien nurmialueiden peruskorjauksen lisäksi monipuoliset liikuntapaikat kuntalaisten vapaaseen käyttöön. Vaajakosken liikuntapuiston peruskorjauksen toisessa vaiheessa uusitaan kokonaisuudessaan 1988 rakennut yleisurheilu- ja jalkapallokenttä. Vaajakosken liikuntapuiston yleisurheilu- ja jalkapallokenttä tulee toimimaan Harjun stadionin ohella toisena näyttämönä vuonna 2027 järjestettävissä aikuisyleisurheilun EM-kilpailuissa. Lohikoskelle rakentuu lähiliikuntapaikka uuden päiväkodin lähiympäristöön ja energiansäästöohjelman toteutusta jatketaan kuntoratojen valaistuksen korvausinvestointisuunnitelman mukaisesti.

Investointihankkeiden toteutuksessa ja suunnittelussa jatketaan tiivistä yhteistyötä Tilapalvelun ja kaupunginrakennepalvelujen kadut ja puistot palvelualueen kanssa. Samalla kehitetään liikuntapalvelujen omaa suunnittelu- ja rakennuttamisprosessia.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Liikuntapalvelujen organisaatiota päivitettiin ja uudistettiin v. 2025 keväällä, johtuen yksikkö- ja esihenkilötasolla toteutuneista muutoksista. Palveluyksiköiden määrä tiivistettiin neljästä yksiköstä kolmeen. Palveluyksiköitä ovat nyt 1) *Liikkumaan aktivointi* 2) *Liikuntapaikat* 3) *Asiakaspalvelut ja kehittäminen*. Palveluyksiköiden alaisia toimintayksiköiden nimiä ja jakoa myös osin uudistettiin sekä esihenkilöiden vastuujakoa yhdenmukaistettiin. Talous- ja henkilöstövaikutuksiltaan suurin *Liikuntapaikat* -palveluyksikkö jakautuu uudistetussa organisaatiossa neljään toimintayksikköön:

Liikuntapaikka-alue 1; Liikuntapaikka-alue 2; Liikuntapaikka-alue 3 sekä Tekninen huolto. Liikku-
maan aktivointi -palveluyksikkö jakautuu kolmeen toimintayksikköön: Liikunnallinen elämäntapa;
Kohdennetut liikuntapalvelut sekä Lasten ja nuorten harrastaminen (sis. harrastamisen mallin toi-
minnot ja peruskouluikäisille suunnatun liikuntatoiminnan). Asiakaspalvelut ja kehittäminen sisältää
kaksi toimintayksikköä: Tilavaraus- ja seurapalvelut sekä Liikuntapalvelujen kehittäminen ja suun-
nittelu.

Vuoden 2025 aikana uudistettiin uimahallipalvelujen järjestämis- ja toteuttamistapoja sekä tehos-
tettiin toimintaprosesseja. Uudistusten vaikutuksia seurataan ja uimahalleilla työskentelevän henki-
löstön moniammatillista osaamista vahvistetaan koulutuksen, henkilöstötuen ja yksikköjen välisen
yhteistyön avulla. Koko organisaation tasolla jatketaan ammattiryhmäkohtaisten ja ydinpalvelujen
mukaisten tehtäväkuvien läpikäymistä ja tarkentamista. Liikuntapaikkakohtaisesti määritellyt palve-
lukuvaudet ja työmitoitukset päivitettiin v. 2025. Näitä hyödynnetään entistä systemaattisemmin
työn johtamisessa ja valvonnassa sekä resurssisuunnittelussa. Liikuntapaikka-alan tehtävissä vah-
vistetaan työkierron ja monipaikkatyöskentelyn mahdollisuuksia.

Työ- ja asiakasturvallisuuteen liittyvään osaamisen kehittämiseen on panostettu erityisesti vuosina
2024–2025, ja työtä jatketaan vuonna 2026. Tavoitteena on parantaa työntekijöiden ja esihenkilöi-
den riskitietoisuutta ja turvallisuusosaamista säännöllisillä koulutuksilla ja perehdytyksellä. Esihen-
kilötyötä tuetaan ja johtamisen laatua vahvistetaan kohdennettujen esihenkilökoulutusten avulla.
Esihenkilötyötä tukevaa koulutusta järjestetään yhteistyössä kaupungin henkilöstöpalvelujen, työter-
veyden sekä kilpailutettujen koulutustahojen kanssa.

Avustukset ja sopimukset 2024–2026

Avustukset ja sopimukset 2024–2026 Liikuntapalvelut

(euroa)	TP	TA	TA	Muutos 2025– 2026	
	2024	2025	2026	euroa	%
Liikuntatoiminnan avustukset					
Liikunta-avustukset	133 025	135 000	135 000	0	0 %
Yksityisten liikuntatilojen vuokratuki	94 500	94 500	94 500	0	0 %
Keski-Suomen urheiluakatemian avustus	35 400	35 400	35 400	0	0 %
Avustukset ja sopimukset yhteensä	262 925	264 900	264 900	0	0 %

Irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit ja pitkävaikutteiset menot

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut, irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat

1 000 euroa	TA 2026
Kulttuuripalvelut	20,0
Lastenkulttuurin investoinnit (mm. MäkiMatin perhepuistoon sijoitettu LystiMökki, kalustus)	20,0
Jyväskylän kansalaisopisto	57,0
AV- ja IT-laitteet (opisto, kuvataidekoulu, Vaajakoski, Palokka)	25,0
Keramiikkauuni + ompelukoneet (6 kpl, Vaajakoski)	22,0
Metallijyrsinkone (Vaajakummun koulu) + liikunnan opetusvälineet	10,0
Kirjastot	500,0
Kirjastoverkkoselvityksen mukaiset tilamuutokset (kalustus)	250,0
Pääkirjaston väistötilojen kalustaminen	250,0
Museot	160,0
Jyväskylän taidemuseon pedagogisten tilojen suunnittelu, toteutus, kalustus ja laitteisto	60,0
Pakettiauto teos/museoaineiston kuljetukseen	85,0
Suomen Käsityön museon asiakaspalvelutiskin ergonomian ja toimivuuden parantaminen	15,0
Liikunta	800,0
Kalustohankinnat (mm. Harju)	500,0
Vaajakosken liikuntapuiston tulostaulu	100,0
Paineilmalaitteet seniorikuntosalille Kuokkalan Graniittiin	100,0
Opastustaulut reiteille	100,0
Jyväskylä Sinfonia	45,0
Instrumenttihankinnat	30,0
Valo- ja äänitekniikan kalustohankinnat (valopöytä, mikrofoneja, nuottivalojen akut sekä laturit)	15,0
Jyväskylän kaupunginteatteri	5 000,0
(Remontoidun teatteritalon kalustaminen) Esitystekniikka (valot, äänitekniikka, näyttämötekniikka)	4 900,0
(Teatteritalon Artek kalusteiden kunnostus) Peruskorjatun teatteritalon kalustus; kiinteät kalusteet, irtokalusteet, Artek-kalusteiden kunnostus ja verhot	100,0

Irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat yhteensä

6 582,0

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut, pitkävaikutteiset menot

1 000 euroa

TA 2026

Museot

60,0

Jyväskylän lyseon museon perusnäyttelyn, osittain virtuaalinäyttelyn, suunnittelu ja
laitteisto siirto vuodelta 2024 vuosille 2025–2026

60,0

Pitkävaikutteiset menot yhteensä

60,0

Urheilu- ja retkeilyalueiden investoinnit

Liikuntapalvelut

Urheilu- ja retkeilyalueet: Investointimäärärahan kohdentaminen

1000 euroa	2026	2027	2028	2029	2030
HIPPOKSEN LIIKUNTAPUISTO					
Hippoksen liikuntapuisto		200	1 200		
HUHTASUON LIIKUNTAPUISTO					
Huhtasuon nurmialueen perusparannus ja valaistus	1 600				
Taitoliikuntapuisto, tenniskentät ja katukoris	400	750			
VAAJAKOSKEN LIIKUNTAPUISTO					
Liikuntapuiston peruskorjaus (yu-alue + nurmi)	1 700				
PALOKAN LIIKUNTAPUISTO					
Palokan tekojää valaistus ja ympärivuotinen käyttö		300			
Palokan liikuntapuisto				1 500	500
LÄNSI-PALOKAN LIIKUNTAPUISTO					
Länsi-Palokan tekonurmi	600				
Liikuntapuiston rakentamisvaraus		100	600	600	600
HARJUN STADION peruskorjaus ja laajennus					
Valaistuksen uusiminen			250		
NURMIALUEET					
Koskenharju, hiekkatekonurmen uusinta		400			
Jyskän tekonurmen uusinta			600		
Vehkalammen tekonurmen uusinta				600	
Palokan tekonurmen uusinta					600
LÄHILIIKUNTAPAIKAT JA KATUKORIPALLOKENTÄT					
Lohikosken lähiliikuntapaikka	300	300			
Lähiliikuntapaikka/ peruskorjaus (varaus, sijainti tarkentuu)			300		
Halssila (kohde tarkentuu)		100			
Tenniskentät (varaus, sijainti tarkentuu)				400	
LAAJAVUORI					
Valaistu ulkoilureitti Kuntokasi		300			
Huoltotie			1 000		
Lumetusjärjestelmä		1 000			
K64 Matti Pullin mäen uusiminen	100	1 500			
K100 Matti Nykäsen mäen peruskorjaus				200	3 000

Mäkikeskuksen alastulorinteet		500			
Ympärivuotisen hiihtoreitin 2. vaihe ja ampumapenkka (alustava)				1 200	
VIITANIEMEN LIIKUNTAPUISTO					
Valaistuksen uusiminen			200		
Kylmätekniikan automaatio	70				
KOTALAMMEN LIIKUNTAPUISTO					
Valaistuksen uusiminen			80		
LADUNMAJAN ULKOILUALUE					
Tieliittymien perusparantaminen	200				
Valaistu ulkoreitti, Soidenlampi-Mustalampi		80			
Valaistu ulkoilureitti, Ladunmaja - Ylä-Myllyjärvi			80		
Valaistu ulkoilureitti, Hanhiperä		160			
Kolmisoppisen alueen kehittäminen				400	200
MUUT ULKOILUREITIT JA VIRKISTYSALUEET					
Korpilahti, helppo ulkoilureitti				100	
Tuomiojärven rannan wc- ja pukutilat			300		
Palokka-Touruvuoren ulkoilualue, peruskunnostus + valaistus					150
Esteetön uimaranta, Kirri			300		
Frisbeegolf-kilpareitti			200		
MUUT					
Osallistuva budjetointi	100	100	100	100	
Liikunta-alueiden yleissuunnitelmat	150	200	200	200	
Tekniset ja toiminnalliset muutostyöt	160	160	100	100	
Energiasäästöohjelman toteutus (ml. reittien ja kenttien led-valaisimet)	150	150	150	150	150
Yhteensä	5 530	6 300	5 660	5 550	5 200